

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 8. Tu ipse operare, non per alium. Ex Veteri. Ex Novo. Ex Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. VIII.

Tu ipse operare, non per alium.

Ex Veteri.

NARRATUR Gen. I. creatio elementorum. Terræ Gen. I. I. in principio creavit Deus cælum & terram. Aquas v. 7. Ignis, juxta multorum sententiam, cum dixit v. 3. fiat lux. de aëre nulla fit mentio. Aër lucet, non propria, sed emendicata à sole luce: aquam emitit in nubibus ex mari: intonat exhalationibus terræ: adeo nihil habens sui expressione indignus videtur. Sylveira Addit. in Matth. 6. 29.

Ipsè ad armentum cucurrit &c. Gen. 18. 7. & tulit inde vitulum, dum Dominum excepit hospitio. Sed Gen. 24. 2. Agens de uxore filio quærenda famulum mittit. Ubi S. Chrysost. cum Abraham peregrinos vellet excipere, per se hoc officium præstabat; cum autem nuptias facturus fuit, servum adhibuit. Cur hoc? quia peregrinorum exceptio ad æternam salutem attingebat, juxta illud: *hospes eram &c.* Escobar. t. 1. mir. Chr. l. 3. obs. 3. Sect. 2. Contemplatus in paupere Deum, ipse currit ad ministerium immediatè. Idem Escobar t. 2. Pers. Chr. l. 10. obs. 4. Cucurrit, nè quis alius charitatis officium præriperet. Lypoman. Nec bonum, quod exercebat, per alios minuit: sed, quasi prædā repertā, humanitati solus incubuit; ipse vitulum portavit &c. S. Hieron. ep. 26.

Voce meā &c. Pl. 3. 5. Non alienā tantum: contra quosdam, qui semper petunt orationes aliorum, & ipsi nec orant, nec faciunt, quare impetrare mereantur. Similiter contra quosdam; qui nunquam voce suā clamant in Ecclesia, sed tantum Voce. Hugo Car. hic.

Ego ad Deum clamavi. Pl. 54. 17. Ego non per Vicarium: sicut Canonici, qui per Vicarios cantant; & fortè per Vicarios salvabuntur. Idem hic.

Date ei de fructu manuum suarum. Prov. 31. 31. Aliorum bona in meritum gloriæ nemini accedunt; sed unicuique datur de fructu manuum suarum. Et qui non laudatur ex propriis, ex alienis sordescit. Sim. Cass. l. 6. cap. 30.

Propter frigus piger arare noluit; mendicabit ergo æstate, & non dabitur illi. Prov. 20. 4. Cogetur mendicare in egestate decoquentis Judicii, seu in claritate Sanctorum. Sed non dabitur ei de laboribus aliorum, ut refocillet animam suam; neque de aliorum victoria suscipiet ipse coronam. Sed nec justificabitur de iustitia in labore agentiam vitam suam: nam scriptum est, *juxta opera manuum suarum retribuetur ei.* Prov. 12. 14. Et Prov. 31. 31. *date ei de fructu manuum suarum;* non alienarum: & *laudent eum in portis opera ejus.* non aliena. Sim. Cass. l. 8. c. 49.

Vir respiciens in mensam alienam, non est vita ejus in cogitatione victus: alit enim animam suam cibus alienis. Eccl. 40. 30. Syrus: qui sperat in mensam alienam, nemo reputavit vivum. Christianus, qui meritis

prædit alienis; qui spem suam in poenitentis &c. aliorum positam habet, neque ipse collaborat; non est vita ejus in cogitatione victus, non ille cogitat salvari: aut, si cogitat, stultè, & malè præsumit. Did. Niss. Vit. Abr. l. 10. c. 4.

Ex Novo.

Nisi abundaverit iustitia vestra plus quam Scribarum, & Phariseorum &c. Matth. 5. 20. Cur dicit *iustitia vestra*? Pungit hoc Scribas, & Phariseos, qui scelerati maxime de suo patre Abraham gloriabantur. Matth. 3. 9.

Patrem habemus Abraham. Et Joan. 8. 33. *semen Abrahæ sumus.* & v. 39. *Pater noster Abraham est.* Ideo ait, *iustitia vestra.* q. d. non intendam alienis meritis, sed vestris operibus, Sylveira hic q. 4.

Nec Salomon in omni gloria sua cooperatus est sicut unum ex istis. Matth. 6. 29. Hugo Card: quia in Salomone vestes fuerunt alienæ; in liliis verò propriæ vestes, quas natura dedit eis. Infelix, qui nihil habet ex propriis; sed alienis vult ornari Sylveira hic.

Omulier, magna est fides tua. Matth. 15. 28. Cur Christus non annuit petitioni pro muliere, sed solum ejus precibus? Euthym: considera, quomodo, cum Apostoli pro ea deprecati fuissent, nihil effecerint. v. 23. ipsa potius, perfecit. Hinc enim docemur, quod Deus mavult nos pro nobis ipsis obsecrare. Sylveira hic q. 15.

Quinq; satua. Matth. 25. 2. Fatuitas est, de aliena iustitia in conspectu Domini patrocinium quærete; qui solum judicabit ex propriis: ut nemo ex aliena, sed ex sua damnetur nequitia; nullus de alterius, sed, per misericordiam Dei, de propria iustitia coronetur. *Date nobis de oleo vestro.* id est, oramus vestris meritis adjuvari, quibus propria defuerunt. Sim. Cass. l. 6. c. 28.

Patrem habemus Abraham. Luc. 3. 8. Nemo confidat in prædecessoris iustitia, si sibi dominatur iniquitas: nemo sibi de sanctitate alterius blandiatur; sed ipse velit se in virtutibus exercere. Ut incunctanter affirmem: nec Christi misericordia, & omne meritum ejus, ac etiam totius Sanctæ Ecclesiæ suæ, opem non potest hominibus ferre; nisi ab iniquitatibus resipiscant; & quantum permittitur, dignos poenitentia fructus agant. Proinde Joannes hanc præsumptionem interimit, ut filiis merita paterna subveniant: quoniam filii Abrahæ non computantur in semine, sed in fide, ac in imitatione morum, & directione virtutum. Sim. Cass. l. 3. hic.

Lacrymis capit lavare pedes ejus. Luc. 7. 38. Cur Magdalena lavat pedes Christi non aqua, sed lacrymis suis? Drogo Ost. l. 1. de Pass. ad lavanda sui Domini vestigia, non alias, quam oculorum suorum undas attulit, capillis suis pro linteis usa est. Tum verò ubi affectus vehementior incanduit, & uberavit; carbo lacrymarum imbre responsus fortius exarsit. Non ex alio fonte, quam ex propriis oculis, aquam vult haurire. Perfectus amor totum præstare solus, nullam alteri partem patitur impetiri. Sylveira hic. q. 13.

Quis

Quis vestrum habebit amicum &c. Luc. 11. 5. Cur non mittit alium? & quidem mediâ nocte? In salutis negotio non depende ab alio; sed ipse per te age omnia necessaria, & utilia. Baeza t. 3. l. 15. c. 3. §. 2.

Lucerna ardent in manibus vestris. Luc. 12. 35. Lumen ante te, non à tergo feras; si videre cupis, quâ viâ gradiaris; Sunt multi, qui totâ vitâ nec buccellam panis elemosynas erogari. Lumen ante te porta, id est, fac bona opera in vita, non à tergo. Mors vitam sequitur; & ita morieris, ut vixeris. Stella hic.

Ut intingat extremum digiti sui in aquam. Luc. 16. 24. Petrus Cellens. de pan. c. 25. plenam itaque manum sanguine Redemptoris, non extremum digitum in aqua tinctum, exposcat conscientia de gravibus confitentis: nec alterius tamen, sed proprio digito velit movere, & amovere poenam; quam, malè animum movendo, sibi admovit. Apud Baezam t. 1. l. 5. c. 2. §. 5.

Vade ad natatoria Siloe, & lava. Joan. 9. 11. Potuisset Dominus Discipulum mittere, qui ex Siloe aquam afferret ad oculos mendici diluendos; sed cæcum ad ipsum fontem mittit: ut doceret, propria salutis nullam particulam alieno ministerio relinquendam; negotii æterni ab unoquoque curam habendam. Escobar t. 1. mir. Chr. l. 3. S. 2. Obf. 3.

Cum accepisset linteam, præcinxit se &c. Joan. 13. 4. Theophylactus: linteò præcingitur ipse, omnia faciens, lavans, & extergens; mittit item aquam, hoc & ipse faciens, & non aliis committens. Apud Sylveira in Luc. 7. q. 13.

Venit Nicodemus ferens mixturam myrrhæ, & aloes, quasi libra centum. Joan. 19. 39. Magna fuit unguenti istius copia. Et licet hæc fecerit ille, nihilominus Maria Magdalene, & Maria Jacobi, & Salome, emerunt aromata, ut venientes ungerent JE. sum. Marci 16. 1. Petrus Abaylaidus ep. 7. paraverunt aromata; nec satis videlicet habentes aromata Nicodemi, nisi adderent & sua. Did. Niss. Vit. Abr. l. 10. c. 4.

Magdalena non dicit, dicitò mihi, ubi posuisti eum, & affer; sed, ego eum tollam. Joan. 20. 15. Non refugio laborem, non quæro alienas manus. Baeza t. 1. l. 5. c. 2. §. 5.

Mittebant coronas suas. Apoc. 4. 10. Habent phialas aureas plenas odoramentorum. Apoc. 5. 8. Cur mittentes coronas, non etiam effundunt phialas? Coronæ erant propriæ ait Andreas Cæsarij phialæ orationes Sanctorum. Hinc Deum honoraturi non offerunt aliena opera, se propria merita. Sylveira hic.

Vocem, quam audivi, sicut citharadorum citharizantium in citharis suis. Apoc. 14. 2. Nullus in cælo auditur cum instrumentis non suo. S. Bernardus in Apolog. in Guilielm. vâ citharis citharizantibus, non ut illi de Apocalypsi, in citharis suis, sed verè, ut hypo-

critæ in alienis. Suspecta tibi sit spes illa, quâ adeo alienis precibus, & laboribus, fidis; ut nullum laborem proprium exhibeas. Meliore usus consilio Abraham: locum ille sepulture etiam gratis oblatum pactâ emit pecuniâ. Gen. 23. 13. Merito non alienis, sed in suis, volens habere sepulchrum. Qua de causa, quia sepulchrum pertinebat ad requiem æternam; & novit sapiens vir, quàm parum ad æternitatem prorsunt, quæ ex alienis, & non propriis sunt. Baeza t. 3. l. 14. c. 11. §. 1.

Ex Patribus, & aliis.

Pensandum est: quòd tutior sit via, ut bonum, quod quisque post mortem suam sperat agi per alios, agat ipse, dum vivit, per se. S. Gregor. dial. 1. 4. c. 58.

Non fidamus Patrum virtutibus. Sed, etiamsi celebrem habeas parentem; non putes tibi illud ad Salutem sufficere, aut ad honorem, & gloriam; nisi & moribus illi cognatus sis. S. Chrysost. l. 19. in c. 11. ep. ad Rom.

§. IX.

Pro uno opere, quod nequis agere, substituere aliud.

Ex Veteri.

Arietem assumens obtulit holocaustum pro filio. Gen. 22. 13. Si vires non suppetunt ad jejunandum, mortificationes &c. extendè manus ad elemosynas. &c. Si nequis corporales; impende spirituales. Naxera in Jos. 13. §. 16.

Iste Deus meus, & glorificabo eum. Ex. 15. 2. Hebr. tugurium ei faciamus. Ex viridibus scilicet ramis, & floribus; cum templum in deserto erigere nequeamus. Did. Niss. D. 1. Pent. §. 3.

Et nunc divide terram. Jos. 13. 7. Putares, post tot ab hostibus reportatas victorias, Josue otio honesto addicendum: verum virtus nescit ignaviam. Tremula Josue dextera non poterat præliari, & pacta aggreditur tribubus partii. Naxera in Jos. 13. §. 16.

Curremus in odorem unguentorum tuorum. Cant. 1. 3. Exiguum videtur, quod sponsa petit. Cur solò odore contenta, non ipsa petit unguenta? Vult dicere: quia te ipsum non datur amplecti, interea odor nominis tui mecum ex desiderio pernoctabit. Did. Niss. Vit. Abr. l. 5. c. 1.

Convertit Ezechias faciem suam ad parietem, & oravit ad Dominum. II. 38. 2. Angelomus: quia ad templum ire non poterat, convertit faciem ad parietem. Non valuit totum; neque tamen nihil fecit. Did. Niss. D. 1. Pent. §. 3.

Ponam in deserto ulmum. II. 41. 19. Deo etiam grata ulmus. S. Greg. hom. 19. in Evang. ulmus vitem cum fructu suo sustentare solet. (loquitur ex more Palæstinae, & Italiae) ubi ulmis vites nubunt, maritasque complexæ per ramos earum procacibus brachiis geniculatò

Ff 3

curia